

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu**

WOO-III.410.631.2013.JM

MN
14.11.2013

URZĄD MIASTA POZNANIA KANCELARIA ul. Gronowa 22a, 61-655 Poznań		
WPLYWŁO DNIA	2013 -11- 14	WPLYWŁO DNIA
L. dz. zał. znak spr. 1377 ..02...		

Poznań, 12 11 2013

URZĄD MIASTA POZNANIA Wydział Ochrony Środowiska 03		
WPLYWŁO DNIA	2013 -11- 14	WPLYWŁO DNIA
L. dz. zał. znak spr. 141113-1377		

**Pan
Leszek Kurek
Dyrektor Wydziału Ochrony
Środowiska Urzędu Miasta Poznania**
ul. Gronowa 22a
61-655 Poznań

Dotyczy: zaopiniowania projektu Programu Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Odpowiadając na pismo z dnia 22.10.2013 r. (data wpływu: 23.10.2013 r.), znak: OS-VI.602.18.2013, działając na podstawie art. 54 ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz.1235) przedstawiam opinię na temat projektu Programu Ochrony Środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

1. W rozdziale 5 na str. 96-105 prognozy zatytułowanym „Przewidywane oddziaływanie na środowisko (...) skutków realizacji działań określonych w projekcie Programu (...)” ocenę wpływu realizacji ustaleń projektu Programu na środowisko przedstawiono w postaci „Macierzy oddziaływań skutków ustaleń Programu”. „Oceniając kierunki działania zastosowano następującą skalę oceny: + może wystąpić pozytywne oddziaływanie, – może wystąpić negatywne oddziaływanie, +/- realizacja planowanego działania może spowodować pozytywne jak i negatywne oddziaływanie. Charakter oddziaływania opisano następującymi symbolami: B - bezpośrednie, P - pośrednie, W - wtórne, Sk - skumulowane, K - krótkoterminowe, Ś - średnioterminowe, D - długoterminowe, St - stałe, C – chwilowe”. Kierując się powyższymi kryteriami w tabeli oceniono wpływ realizacji „kierunków działań” na środowisko. Dokonując oceny wpływu realizacji ustaleń projektu Programu na środowisko nie odniesiono się do poszczególnych działań/przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach projektu Programu i opisanych w „Harmonogramie działań” projektu Programu. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, w tym dotyczące przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. W projekcie Programu opisano działania/przedsięwzięcia, a w odniesieniu do części zaplanowanych działań/przedsięwzięć określono ich konkretną lokalizację (np. „budowa kwater S przeznaczonych do składowania odpadów na składowisku miasta Poznania w Suchym Lesie, mającego status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych”). W kontekście powyższych rozważań wątpliwości budzą stwierdzenia zawarte w prognozie, że „na etapie określania kierunków działań poczynionych na potrzeby projektu Programu nie znając

konkretnych lokalizacji i proponowanych technologii nie można określić skali oddziaływania na środowisko”. Znając charakter działań, w szczególności rodzaj i skalę działań/przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach projektu Programu, a w odniesieniu do części z nich również ich usytuowanie, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza winna określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Analizę potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń projektu Programu należy przedstawić w formie opisowej, w odniesieniu do działań/przedsięwzięć opisanych w „Harmonogramie działań” projektu Programu, wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy.

2. W rozdziałach 5.1-5.18 na str. 106-121 prognozy ogólnie oceniono wpływ niektórych działań/przedsięwzięć w odniesieniu do niektórych komponentów środowiska. Z informacji zawartych w rozdziale 5.17 na str. 119 prognozy wynika, że „(...) dla części działań uzyskano już decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, w której określono warunki, na jakich dane przedsięwzięcie może być zrealizowane. Jednak duża część zadań wymienionych powyżej ma jedynie charakter koncepcyjny, deklaracyjny i na etapie przygotowania prognozy do projektu Programu nie można jednoznacznie ocenić charakteru oddziaływania, jakie będzie związane z realizacją konkretnego przedsięwzięcia (brak konkretnych rozwiązań technicznych)”. Proszę zweryfikować informacje zawarte w przedmiotowych rozdziałach prognozy i zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Należy odnieść się do przewidywanych znaczących oddziaływań występujących zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięć wymienionych w projekcie Programu. Analiza potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji poszczególnych działań/przedsięwzięć wyznaczonych w projekcie Programu, winna być przedstawiona w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy.
3. W rozdziale 5.2 na str. 107 prognozy zatytułowanym „Zrównoważona gospodarka wodna” napisano: „Oceniając cały obszar działania spodziewać się należy tylko pozytywnych oddziaływań w większości o stałym charakterze co z pewnością wpłynie na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych”. Ponadto, w rozdziale 5.5 na str. 110 prognozy zatytułowanym „Ochrona zasobów przyrody i bioróżnorodności” napisano: „Wszystkie zaproponowane w ramach obszaru ochrona zasobów przyrody i bioróżnorodności działania będą miały pozytywny wpływ na środowisko. Wpływ skutków realizacji zakładanych działań w większości będzie miał charakter oddziaływań wtórnych, długoterminowych i stałych. Niektóre działania będą bezpośrednio i pośrednio wpływały na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i będą miały tylko i wyłącznie

charakter pozytywny”. W przedstawionych materiałach brak uzasadnienia powyższych wniosków.

4. W rozdziale 5.4 na str. 108 prognozy zatytułowanym „Racjonalne gospodarowanie odpadami” napisano: „Głównym celem działania w obszarze racjonalne gospodarowanie odpadami jest zapewnienie funkcjonowania zrównoważonego systemu gospodarki odpadami. Priorytetem w tym działaniu jest redukcja odpadów składowanych. W ramach tego obszaru zakłada się budowę regionalnej instalacji termicznego przekształcania odpadów (ITPOK) (...). Budowa ITPOK budzi duże emocje społeczne, dla przedmiotowej inwestycji przeprowadzono procedurę oceny oddziaływania na środowisko w ramach, której opracowano raport o oddziaływaniu na środowisko. W raporcie szczegółowo omówiono oddziaływanie planowanej instalacji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”. Mając na uwadze, że realizacja przedsięwzięcia była już poddana procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko celowym wydaje się przeniesienie informacji z tego etapu, w szczególności dotyczących rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ww. działania/przedsięwzięcia.
5. W granicach miasta Poznania położone są następujące obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.): rezerwat przyrody „Żurawiniec”, rezerwat przyrody „Meteoryt Morasko”, obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Samicy PLB300013, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Biedrusko PLH300001, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005, obszar chronionego krajobrazu „Dolina Cybiny w Poznaniu”, użytek ekologiczny „Traszkki Ratajskie”, użytek ekologiczny „Bogdanka I”, użytek ekologiczny „Bogdanka II”, użytek ekologiczny „Strzeszyn” oraz pomniki przyrody. W rozdziale 5.5 na str. 109-110 prognozy zatytułowanym „Ochrona zasobów przyrody i bioróżnorodności” nie przedstawiono analizy i oceny przewidywanego oddziaływania planowanych działań/przedsięwzięć, opisanych w „Harmonogramie działań” na ww. obszary chronione oraz gatunki chronione. W rozdziale 3.2 na str. 89 prognozy, w odniesieniu do obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Samicy PLB300013 napisano, że „nie przewiduje się by w związku z realizacją zadań opisanych w projekcie Programu mogło wystąpić negatywne oddziaływanie na ten obszar”. Jednakże nie uzasadniono, na jakiej podstawie wysunięto taki wniosek. Ponadto, w odniesieniu do innych form ochrony przyrody znajdujących się w granicach miasta Poznania brak w prognozie oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń projektu Programu. Biorąc powyższe pod uwagę, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania na ww. obszary chronione, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów oraz na gatunki chronione. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie proszę przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na ww. obszary chronione, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów oraz na gatunki chronione, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Programu. Zaproponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko winny być adekwatne do działań/przedsięwzięć

- przewidzianych do realizacji w ramach projektu Programu.
6. W rozdziale 2.10 prognozy zatytułowanym „Ochrona przyrody” wymieniono występujące na terenie miasta Poznania gatunki roślin i zwierząt. Biorąc pod uwagę, że wśród zaplanowanych w projekcie Programu działań/przedsięwzięć wymieniono działania związane z zagospodarowaniem rzeki Warty oraz zwiększeniem jej wykorzystania, a część działań zaplanowano w sąsiedztwie, bądź w granicach obszarów chronionych, w prognozie należy uwzględnić możliwość oddziaływania ww. działań/przedsięwzięć na obszary objęte ochroną oraz na gatunki chronione.
 7. W projekcie Programu wymieniono m. in. działanie/przedsięwzięcie polegające na odnowie infrastruktury transportu publicznego na ul. Przybyszewskiego. Informuję, że przy ulicy Przybyszewskiego znajduje się aleja drzew – pomników przyrody. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania działań/przedsięwzięć.
 8. W prognozie wymieniono występujące na terenie miasta Poznania gatunki roślin i zwierząt objętych ochroną. Informuję, iż realizacja ustaleń projektu Programu nie może naruszać zakazów w odniesieniu do tych gatunków. Zgodnie z art. 51 ust. 1 i 1a oraz art. 52 ust. 1 i 1a ustawy o ochronie przyrody, § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2012 r., poz. 81) i § 7 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419) obowiązuje szereg zakazów w stosunku do roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, m. in. zakaz niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków roślin i zwierząt, zrywania i uszkodzania chronionych gatunków roślin, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt. Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (a więc również ochronę gatunków i siedlisk roślin i zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzenia prac. Na etapie realizacji ustaleń projektu Programu proszę uwzględnić ww. przepisy.
 9. W projekcie Programu zaplanowano m. in. następujące działanie/przedsięwzięcie: „Przebudowa utwardzonych ulic wojewódzkich i powiatowych, w tym ochrona akustyczna ulic”. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826 ze zm.) dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zostały określone dla poszczególnych rodzajów terenów. W związku z powyższym ochronie akustycznej podlegają tereny, a nie „ulice”. Tereny wymagające ochrony akustycznej należy sytuować w takiej odległości od źródeł hałasu, która gwarantuje zachowanie na tych terenach dopuszczalnych poziomów hałasu (poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania szlaków komunikacyjnych) lub w odległości mniejszej przy zastosowaniu skutecznych środków ograniczających emisję hałasu co najmniej do poziomów dopuszczalnych. W związku z powyższym proszę zweryfikować przedmiotowy zapis projektu Programu.
 10. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 2.4 na str. 36-37 prognozy informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska zostało opublikowane opracowanie „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2010-2012” (<http://www.gios.gov.pl/artykuly/podkategoria/77/Monitoring-jakosci-gleby-i-ziemi>).
 11. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko prognoza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. W związku z tym proszę rozwinąć zapisy rozdziału 12 na str. 128-130 prognozy zatytułowanego „Streszczenie w języku niespecjalistycznym” w taki sposób, aby zawierał najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach prognozy.

12. W odniesieniu do projektu Programu i prognozy wskazujemy na konieczność uaktualnienia publikatora ustawy Prawo ochrony środowiska.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Grażyna Smolnowska / truska
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko

